

[Anders Mølgaard]

teknologiske udvikling vil give nye lokaliseringsmuligheder ved etablering af arbejdspladser. Infrastrukturudviklingen vil konstant reducere transporttiden, og det rummer mulighed for at vælge bopæl i landområderne og arbejde langt væk fra bopælen. Landdistrikterne rummer et usædvanlig stærkt kultur- og foreningsliv, herunder idrætsforeninger, private legestuer og dilettant- og egnesspil, fællesspisning i forsamlingshuset og levende landsby-skoler osv. Sidst, men måske vigtigst af alt: Selvhjulpethed og stædighed er vigtige karakteregenskaber for befolkningen som helhed i landdistrikter. Måske er det, når alt kommer til alt, landdistrikternes stærkeste kort i kampen mod de truende skyer.

Målsætningen må være at skabe selvberende lokalsamfund. I den sammenhæng kan jeg varmt tilslutte mig det tværministerielle udvalgs synspunkter, at bæredygtighed simpelt hen kræver to ben, nemlig flere arbejdspladser og forbedrede bosætningsvilkår. Overlevelse kræver udvikling, derfor siger vi i Venstre også nej til velfriserede, men aktivitetsmæssigt døde landområder, hvor vi alle går rundt i nationaldragter i sommerperioden til ære for turisterne. Vi mener, at landsbyerne og landdistrikterne skal være livskraftige hele året rundt. Det kræver øget tilflytning og primært flere private arbejdspladser.

Hvis vi skal nå målsætningen med selvberende lokalsamfund, hviler der et stort ansvar på os som folketingsmedlemmer. Vi må starte med kritisk at gennemgå love og bekendtgørelser, som spænder ben for aktiviteter i landområderne. Der er masser af unødvendigt benspænd i vor eksisterende lovgivning, men det vil jeg vende tilbage til.

Samtidig må vi i fællesskab tage afstand fra trusler mod hver fjerde families økonomi, og jeg tænker her på befordringsfradrag og benzinafgifter, vandafgifter osv.

Endvidere bør vi i Folketinget nøje overveje, hvordan vi kan gøre livet lettere for de tusindvis af ildsjæle, der bor i lokalsamfundene, som er hele forudsætningen for øget trivsel og aktivitet i landsbyerne. Det er jo tankevækkende, at vi da i hvert fald formelt har det samme sæt af love i hele Danmark, selv om jeg erkender, at respekten aftager proportionalt med afstanden fra Christiansborg. Det er i hvert fald en kendsgerning, at lokalsamfundets vitalitet

svinger voldsomt. Man kan køre igennem lokalsamfund, hvor alle butikker og værksteder er lukkede, på »hovedgaden« ved det gamle smedeværksted hænger nu et rustent reklameskilt for traktordæk, der ikke er produceret siden i 1960'erne, og i det nøgne udstillingsvindue i den nedlagte brugs står et bordtennisbord. Men kun 5-10 km væk ligger et diacentralt anderledes lokalsamfund. Her har beboerne overtaget og driver dagligvarebutikken, etableret privat legestue og vindmøllelav, fælles spisning hver fredag aften, lokale bedstemorordninger osv.

Forskellen mellem de døde og de sprællevende lokalsamfund er oftest, at de livskraftige lokalsamfund har en 2-3 stærke ildsjæle. Derfor er det vigtigt, at vi giver ildsjælene større råderum og måske ikke mindst bakker dem op. Vi burde sætte ildsjælene op på en piedestal; de er jo egentlig hverdagens uundværlige helte.

Trivselen i landsbyerne og landdistrikterne har altid været en hjertesag for os i Venstre. Derfor udsendte vi også i sensommeren 1992 et debatoplæg til vores næsten 1.000 lokale Venstre-vælgerforeninger. Interessen har været overvældende. Mange tusinde medlemmer af Venstre over det ganske land har deltaget i studiekredsarbejde og debatmøder på baggrund af debatoplægget.

Med udgangspunkt i bl.a. den inspiration, vi har fået gennem den omtalte debatfase, samt drøftelse i vores folketingsgruppe vil jeg præsentere et 12-punkts-program fra Venstre, hvis formål er at stimulere udviklingen i landdistrikterne. Vi håber naturligvis også, at regeringen vil blive inspireret af 12-punkts-programmet. De 12 punkter lyder:

1. Fjerne restriktioner eller liberalisering af eksisterende lovgivning. Her tænker jeg på forbedrede muligheder for at udvide eksisterende virksomheder, mindre restriktive skilte regler, mindre restriktive regler for udkørsel fra erhvervsvirksomheder, mindre restriktive regler for etablering af aftægts huse, øget adgang til at etablere ferieboliger i landdistrikterne, liberalisering af næringsloven, så vi får mulighed for at få mobile dagligvarebutikker, liberalisering af lukkeloven osv.

2. Stoppe lukningstruslen mod små vandværker, private brønde og private septiktanke.